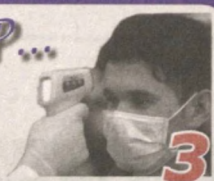

БУГУНГИ
СОНДА
ЎҚИНГ:

«ҚИЧҚИРИҚ»
120 МИЛЛИОН
ДОЛЛАРГА СОТИЛДИ

БОЗОРЛАР...
ХАВФ ЎЧОҒИ
ЭМАСМИ?

От билан
суҳбат

Ҳақсевар она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 йил 11 декабрда асос солинган

Вилоят
ижтимоий-сиёсий
газетаси

2020 йил

10 июнь

ЧОРШАНБА
№ 40 (13301)

@haqiqatonline

ТҶАҶРИБА ВА МАЛАКА БОР – ҲОСИЛДА ҲАМ БАРАКА БОР

Ғалла – 2020

Тошкент вилояти ҳокимлиги
Ахборот хизмати олган суратлар

Жорий йилда вилоятдаги 2 минг 694 та фермер хўжалиги томонидан 116 минг 100 гектар сувли майдонларда бошоқли дон экинлари парваришланган бўлиб, бугунги кунда барча майдонларда ғалла бошоқлари пишиб етилган. Уртача бир гектар майдондан олинган ҳосилдорликни 76,3 центнерга, яъни ишлаб чиқаришни эса 885 минг 520 тоннага етказиш, давлатга 349 минг 446 тонна (319 минг 528 тоннаси товар дон, 29 минг 400 тоннаси уруғлик) ғалла сотиш режалаштирилган.

Бу ҳақда Бекобод туманидаги «Сарбон» автокорхонасида вилоятда ғалла ўрими йиғими мавсуми бошланиши муносабати билан ташкил этилган амалий семинарда маълум қилинди.

Вилоят ва туман-шаҳарлардаги тўртта сектор раҳбарлари, қишлоқ хўжалигига алоқадор бошқарма, ташкилот ва корхоналар бошлиқлари иштирок этган тадбирда вилоят ҳокими Рустам Холматов сўзга чиқди.

2

Ҳамкорлик

ХХР Чунсин шаҳри Халқ вакиллари кенгаши Доимий қўмитасининг 18-сессияси Ўзбекистон Республикасининг Тошкент вилояти билан дўстлик алоқаларини ўрнатиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу ҳақда «Синхуа» хабар бермоқда.

ДЎСТЛИК РИШТАЛАРИ БОҒЛАНДИ

Ахборот агентлиги маълумотига кўра, Чунсин мамлакат жануби-ғарбида жойлашган, марказга бўйсунувчи йirik шаҳарлардан биридир. Чунсин шаҳри Халқ ҳукуматининг Хорижий ишлар девонхонаси бошлиғи Чжан Юну икки ҳудуд ўртасида дўстона муносабатлар йўлга қўйилиши иқтисодиёт, савдо, маданият ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни янада ривожлантириш ва тажриба алмашишга, «дўстлар доираси»ни кенгайтиришга, халқаро шерикликни мустаҳкамлашга, «Макон ва йўл» доирасидаги дўстлик кўпригини барпо этишга хиз-

мат қилишини таъкидлади. Сўнгги йилларда Чунсин ва Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорлик ва алмашувлар чуқурлашиб бормоқда. Ўзбекистоннинг ХХРдаги Фавкуллода ва мухтор элчиси ҳамда бошқа юқори лавозимли шахслари бир неча бор Чунсинга ташриф буюришди, савдо, инвестиция, шаҳар қурилиши ва бошқа соҳалар бўйича ҳамкорлик тўғрисида мулоқотлар олиб боришди. Бу борада қатор келишувларга эришилди. 2019 йилнинг сентябрида Чунсин ҳукумати вакиллари ҳам Ўзбекистонда ташриф билан бўлиб, икки мамлакат

ўртасида қишлоқ хўжалиги, ишлаб чиқариш қувватлари ва инвестициялар бўйича ҳамкорлик масалаларини муҳокама қилишди. «Ўтган йил давомида Чунсин билан Ўзбекистон ўртасидаги импорт ва экспорт ҳажми 226 миллион юань (31,9 миллион доллар)ни ташкил этиб, аввалги йилга нисбатан 215,4 фоизга ошди», деди Чжан Юну. Эндilikда мамлакатимиз ҳукумати ва Чунсиндаги корхоналар ҳамкорлигида Тошкент вилояти ҳудудида ипак саноати бўйича кластер ташкил этиш режалаштирилмоқда.

У.З.А

ВИЛОЯТ БЎЙЛАБ

ЎРТА ЧИРЧИҚ туманидаги «Тинчлик» ва «Уйғур» маҳаллаларида ўтган йилдан 4 ва 7 қаватли уй-жойлар қурилиши бошланди.

Шу кунларда жорий йилнинг сентябрь ойида фойдаланишга топширилиши режалаштирилган 96 та хонадондан иборат 4 қаватли ҳамда 192 та хонадонга мўлжалланган 7 қаватли

уйларни қуриш ишлари қизгин кетмоқда.

ЯНГИЙЎЛ шаҳрини пойтахтимиз билан боғловчи М-34 катта йўл бўйида 20 та 7 қаватли замонавий шаҳарсозлик қондаларига мос келувчи уйлар қурилиб, фойдаланишга топширилган эди.

Бунёдкорлик ишларининг давоми сифатида «Фаровон» маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида яна бир кўп қаватли уйнинг пойдевориغا гишт қўйилди.

Тадбирда иштирок эт-

ган шаҳар ҳокими қурувчи ва тадбиркорлар билан суҳбатлашди. Уларга кўп қаватли уйни ҳар томонлама замонавий ҳамда мустаҳкам қилиб бунёд этиш борасида тавсиялар берилди.

ОҚЎРҒОН тумани «Халқобод» маҳалласида қўнчиликни ривожлантириш учун «Lepus Agro Service» МЧЖ корхонасига тижорат банки томонидан 2 миллиард 300 миллион сўм кредит ажратилди.

Бугунги кунда мазкур жамиятда 2 мингдан ортиқ қўнлар боқилиб, гўштлари «Корзинка» ва «Макро» супермаркетлари тармоқларига ҳам етказиб берилмоқда.

Ҳозирги карантин шароитида корхонада 6 нафар доимий ва 15 нафар мавсумий ишчи меҳнат қилмоқда. Яқин кунларда

иш ҳажмини икки баробар ошириш эъзига яна 20 нафар фуқарони иш билан таъминлаш режалаштирилган.

БЎСТОНЛИҚ туманида масъуллар томонидан сайёҳлар ва дам олишга келувчиларнинг туристик объектлар ва меҳмон уйларига ташрифига пухта тайёргарлик кўриломоқда.

Бунда дам олувчиларнинг санитария-гигиена талабларига қатъий риоя қилинишига жиддий аҳамият қаратилмоқда.

Туманининг «Ёнарлик» маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида «Замонавий гидропоник иссиқхона» инвестиция лойиҳаси амалга оширилмоқда.

«PREMIUM AGRO PLYUS» масъулияти чекланган жамияти томонидан барпо этилаётган мазкур лойиҳанинг умумий қиймати 3 миллион АҚШ долларига тенгдир. Испания технологияси асосида яратилаётган замонавий иссиқхона 2,44 гектар майдонни эгаллайди. Лойиҳа доирасида шу кунга қадар 2 миллион АҚШ доллари миқдорида хорижий кредитлар жалб қилинди. Лойиҳа амалиётга татбиқ этилган, йилига 400 тоннадан ортиқ помидор етиштирилиб, маҳсулотнинг 90 фоизини экспортга йўналтириш кўзда тутилган. Корхонада 25 дан ортиқ

янг иш ўрни яратилади. Иссиқхона жорий йилнинг август ойида фаолиятини бошлайди. Вилоят ҳокимлиги Ахборот хизмати маълумотларига кўра, кейинги йилларда туманда ташқи савдо ҳажмини кўпайтириш юзасидан бир қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Бунда асосий эътибор ҳудудга хорижий инвесторларни жалб қилишга қаратилмоқда.

Давлатимиз раҳбари ўтган йили туманга ташрифи чоғида, ҳудудни чорвачиликка ихтисослаштирилган туманга айлантириш, бунинг учун чорвачилик комплексларини ташкил этиш юзасидан топшириқлар берган эди.

Шунга кўра, ҳудудда 17 та қорамолчилик ва 13 та қўй-эчкичиликка ихтисослашган чорвачилик комплексларини қуриш бошлаб юборилган. Бу ҳақда туман ҳокимлиги ахборот хизмати хабар бермоқда.

«Ohangaron bo'rdoqi mollar» МЧЖ томонидан «Чинор» маҳалласи ҳудудида умумий қиймати 7 млрд. 311 млн. сўм бўлган чорвачилик комплексининг дастлабки қу-

рилиш ишлари бошланди. Мазкур комплекс тасарруфига 75 гектар суғориладиган ер, пичанзор ва яйлов учун 600 гектар ер майдони ажратилган. Комплекс қурилиши учун эса 5 гектар ер берилган.

Лойиҳа доирасида чет элдан икки минг бош насли майда шохли мол келтирилиб, йилига 38 тонна гўшт ва 36 тонна жун ишлаб чиқарилади. 10 та янги иш ўрни яратилиши кўзда тутилган.

Мамлакатимизда июнь ойи «Ёшлар ойлиги» деб эълон қилинган эди. Мазкур ойлик доирасида вилоятимизда ҳам қатор маданий-маърифий тадбирлар, жумладан, 6 та йўналиш бўйича 30 дан ортиқ лойиҳа амалга ошириляпти.

Маълумотларга кўра, вилоят аҳолисининг қарийб 1 миллион 288 минг 305 нафарини ёшлар ташкил этади. Бугунги кунда улардан 21 минг 300 нафарга яқини ишсиз бўлиб, қўрилган тезкор чора-тадбирлар натижасида 11

Ўппиздан ортиқ лойиҳа: ҲАММАСИ ЁШЛАР УЧУН!

минг нафардан кўпрогининг бандлиги таъминланди. Бу борада «Ёшлар – келажикимиз» давлат дастури, «Ҳар бир ёшга – бир гектар» акцияси муҳим аҳамият касб этмоқда. Бу ҳақда Нурафшон шаҳридаги «Ёшлар марказида» ўтказилган матбуот анжуманида маълум қилинди.

Тадбирда дастлаб ўтган давр мобайнида вилоятда ёшларга оид давлат сиёсатини амалга ошириш борасида бажарилган ишлар қисқача таҳлил этилди. Бунда беш ташаббус доирасида бажарилган ишлар алоҳида таъкидланди. Хусусан, ёшларни мусиқа ва санъатга жалб этиш

мақсадида 161 та янги тўғараклар ташкил этилиб, уларга 9 мингдан ортиқ ёшлар қамраб олинган, 102 та янги спорт майдончалари қурилгани, шунингдек, жорий йилда вилоятдаги мактаблар ва кутубхоналарга 100 мингга яқин бадий адабиётлар топширилгани шулар жумласидандир.

2

ТАҒЖРИБА ВА МАЛАКА БОР – ҲОСИЛДА ҲАМ БАРАКА БОР

— Комбайнларнинг унумли ишлаши ва ҳосилни нестобуд қилмасдан йиштириб олишга алоҳида эътибор қаратилади, — деди вилоят ҳокими. — Халқимиз ризқ-насибаси бўлган ғаллани ўриб-янчиб олишда комбайнларнинг ўрни алоҳида эканлигини яхши тушунамиз. Ўтган йиллардаги тажрибамиз бу йил ҳам қўл келиши учун барча чора-тадбирларни кўрамиз.

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

Мавсум давомида "Агросервис МТП" МЧЖдан жалб этилган мутахассислар томонидан юзага келган носозлиқлар жойида бартараф этиб борилади. Шу билан бирга, катта машаққатлар эвазига етиштирилган ғалламининг юқори сортларга топширишга алоҳида эътибор қаратилади.

Семинарда бу йилги мавсумни уюшқоқлик билан ўтказиш, ўримда қатнашадиган

комбайнчи, ҳайдовчи ва ишчиларни рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилиши таъкидланди.

Шунингдек, "Тўйчибой Муҳаммад агро" фермер хўжалиги даласида вилоят фаоллари ва оқсоқоллар мавсумнинг бошланишига "оқ фотиха" беришди. Кўй сўйилиб, ўрим иштирокчиларига тарқатилди.

Ўрта Чирчиқ туманида "Такрорий майдонларда картошка етиштириш технологияси" мавзусига бағишланган илмий-амалий семинар ўтказилди, дея хабар беради ЎЗА.

Вилоятнинг тегишли бошқарма ва ташкилот раҳбарлари, вилоят тижорат банклари вакиллари иштирок этган тадбирда асосий эътибор ғалла ўримида бўшайдиган майдонлардан унумли фойдаланиш, аҳоли эҳтиёжи учун зарур сабзавот маҳсулотларини етиштиришга қаратилди.

Семинарда вилоят ҳокимининг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича биринчи ўринбосари Б.Алимов мазкур масала юзасидан атофлича маълумот берди. Қайд этилишича, жорий йил вилоятда жами 18 минг гектар майдонга картошка экиш белгиланган бўлиб, шундан 6 минг гектар асосий, 12 минг гектар такрорий майдонга тўғри келади. Йил якунига қадар ушбу майдонлардан 533,3 минг тонна, шундан такрорий майдондан 244 минг тонна картошка ҳосилини етиштириш режалаштирилмоқда. Бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан 59 фоизга кўпдир. Бунинг асосий сабаби эса пандемия шароитида озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашдан иборат.

Ҳозирги пайтда 12 минг гектар такрорий майдонга экиладиган картошка учун жами 36,7 минг тонна уруғлик талаб этилади. Унинг асосий қисми фермер хўжаликлари ва бошқа қишлоқ хўжалиги корхоналарида мавжуд бўлса, етишмайдиган уруғлик 3 та импортёр корхона — "SHUKRONA AFRO FAYZ", "BANANZA TRADE EXPORT" ва "BAXTIYOR IDEAL BIZNES" масъулия-

**ҒАЛЛАДАН БЎШАГАН
12 МИНГ ГЕКТАР
МАЙДОНГА
КАРТОШКА ЭКИЛАДИ**

ти чекланган жамиятлари томонидан Россия, Қозғистон ва Голландия давлатларидан етказиб берилиши белгиланган. Уруғлик учун жами 192 миллион сўм талаб этилиб, шундан бир қисми банк кредити ҳисобидан ажратилди.

— Жорий йилда картошканинг серҳосил навларини яратдик, — дейди Сабзавот, полиз экинлари ва картошқачилик илмий-тадқиқот институти директори Рустам Низоминов. — Бу эса пандемия шароитида аҳолининг картошка маҳсулотига бўлган талабини қондиришга хизмат қилади. Шунингдек, экспортга мўлжалланган навлар Тошкент вилоятининг бир қатор туманларида экилади. Бунда ҳудудларнинг tupроқ унумдорлиги ва иқлими ҳисобга олинади.

Айтиш лозимки, бу йил вилоятда ғалладан бўшаган 102 минг гектар майдонда такрорий экин экилиши режалаштирилган.

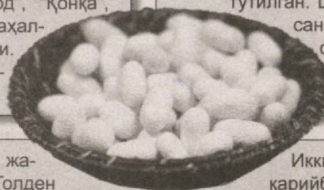
Пиллачилик

"КУМУШ ТОЛА" хирмони юксалмоқда

Бу йилги мавсумда ОҚЎРҒОН туманидаги 2 минг 40 хонадонда ипак курти парваририланди. Улар режани ошириб бажаришди. Туман бўйича 2 минг 598 курти уруғдан 143 минг килограммдан зиёд юқори сифатли пилла етиштирилиб, "Оққўрғон агро пилла" масъулияти чекланган жамияти билан тузилган шартнома ортиги билан удаланди.

Мавсумда, айниқса, "Оққўрғон", "Қаҳрамон", "Гулистон", "Маданият", "Ўзбекистон", "Султонобод", "Озод", "Қонқа", Хамид Олимжон, Алишер Навоий номи маҳаллалар пиллакорлари пешқадамлик қилишди. Уларнинг меҳнатлари тизимли равишда рағбатлантирилди.

"Кумуш тола"ни етиштириш бўйича ЯНГИЙЎЛ тумани пиллакорлари ҳам илғорлар қаторида. Бу йил пилла боқувчиларга бир қатор имтиёз ва имкониятлар яратилди. Хусусан, 1 минг 806 курти ипак куртидан жорий йилда 99 тонна пилла маҳсулоти олиш кўзда тутилган. Шартномаларга асосан етиштирилган ҳосил қайта ишлаш корхоналарига жўнатилмоқда.

ЧИНОЗ тумани пиллакорлари бир кунда 4-4,5 минг килограммдан пилла топширишмоқда. Улар жорий йилда 128 тонна пилла етиштириш нијеа қилишган. "Дўстлик" маҳалласидаги "Чиноз ниҳол Азизбек" фермер хўжалиги аъзолари ҳам биринчилардан бўлиб, зиммаларидаги вазифани 120 фоизга адо этишди.

— Туманда фаолият юритаётган "Агропилла" масъулияти

чекланган жамияти "Голден силк" фабрикаси билан шартнома тузган, ҳозир пиллакорлар ҳосилнинг катта қисмини хирмонга етказиш билан машғул, — дейди Ақбар Усмонов. — Бу ерда биз каби пилла топшириш учун келганларга барча шароитлар яратилган. Оиламиз билан ҳар қутидан 70-75 килограммча пилла олдик, пули ҳам жойида туланмоқда.

Икки қут пилладан қариб 3 миллион сўм даромад кўрдик. Дарҳақиқат, соҳада харид нархларининг оширилиши, тутзорларнинг кенгайтирилгани ва пиллакорларни рағбатлантириш тўғри йўлга қўйилгани муҳим аҳамият касб этмоқда. Кузатувларга кўра, бу йил вилоятда пилла етиштириш ўтган йилларга нисбатан сезиларли даражада ошди.

Ўттиздан ортиқ лойиҳа: ҲАММАСИ ЁШЛАР УЧУН!

Бундан ташқари, шу кунга қадар ойлик доирасида "Болаларга беринг дунёни!", "Ёзни "Камалак" билан!", "Ёш китобхон" галиби орамизда" каби лойиҳа ва тадбирлар, репортажлар, онлайн вебинарлар ташкил этилди ва бу жараён давом этапти. Эндиликда "Фахрийлар эъзозимизда!", "Беш ташаббус уйда", "Ёшлар кубоги", ҳоким, прокурор, сенатор, депутат ва бошқа масъулларнинг ёшлар билан учрашувлари, "Биз жиноятчиликка қаршимиз!", "Орамиздаги қаҳрамонлар!", "Менинг волонтерлик фаолиятим!", "Генерал ва ёшлар", "Мен ҳарбий бўламан" каби бир неча лойиҳа ва тадбирлар, онлайн танловлар ўтказиш ҳам режалаштирилган. Лойиҳалар ҳозирги карантин талабларига қатъий риоя қилган ҳолда, асосан, масофавий, онлайн тарзда ўтказилиши белгиланган бўлиб, бунда ҳудудлардаги эпидемиологик ҳолат ҳисобга олиниши таъкидланган.

Матбуот анжуманида ёшларнинг бандлиги масалаларига ҳам тўхталиб ўтилди. Хусусан, жорий йилда қурилиш соҳасига 457 нафар ёш ишга жойлашган бўлса, тадбиркорлик соҳаси бўйича 1

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада)

минг 687 нафар йигит-қиз ўз фаолиятини бошламоқда. Бундан ташқари, қишлоқ хўжалиги соҳасига 1 минг 738 нафар, йил бошида ўтказилган меҳнат ярмаркаларида эса 1 минг 956 нафар ёш йигит-қиз ишга жойлашган.

Шунингдек, вилоятда мева-сабзавотчилик, боғдорчилик каби қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришга ихтисослаштирилган 17 та қишлоқ хўжалиги кооперацияси ташкил этилди. Кооперацияларга бириктирилган 1 минг 782 гектар ер майдонида бугун 1 минг 700 га қич ёшлар меҳнат қилишяпти.

Тадбир давомида ёшлар билан ишлаш борасида йўл қўйилаётган камчиликлар, уларни бартараф этиш, айниқса, пандемия шароитида ёшлар бандлигини таъминлаш, жиноятчилик ва салбий иллатларнинг олдини олиш, уларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, ёш истеъдодларни аниқлаш ва рағбатлантириш борасидаги ишлар муҳокама қилинди ҳамда лойиҳаларни тизимли равишда давом эттириш лозимлиги қайд этилди.

Зухриддин РАҲМОНОВ

(Тошкент ҳақиқати/
Нозим АБДУЛЛА олган сурат)

«НИҲОЛ» БОЛАЖОНЛАРНИ КУТМОҚДА

Жорий йилда Бўстонлик туманидаги «Ниҳол» болалар оромгоҳида «Сардоба» сув омборида юзага келган техноген офатдан зарар кўрган

Эътибор

Сардоба, Мирзаобод ҳамда Оқолтин туманларидаги 7 ёшдан 14 ёшгача бўлган болаларни ёзги дам олиш ташкил этилади.

Тошкент вилояти касабаси уюшмалари бирлашмасидан маълум қилишларича, айни вақтда оромгоҳ ёзги соғломлаштириш мавсуми учун шай ҳолатга келтирилган.

Оромгоҳда короновирус инфекцияси тарқалишининг олдини олиш учун барча зарур чоралар қўрилган. Хоналарни дезинфекциялаш, гигиеник воси-

талар билан таъминлаш билан бир қаторда озиқ-овқат хавфсизлиги, санитария-гигиена қоидалари, жалб этилаётган ходимларнинг қабул қилинаётган ҳар

бир боланинг тиббий кўрикдан ўтказилгани, мавсум пайтида уларга малакали тиббий хизмат кўрсатиш ишлари доимий назоратда бўлади.

Пискент туманида электромагнит мослашувчанлиги лабораторияси барпо этилмоқда. Эндиликда четдан олиб келинадиган ва ўзимизда ишлаб чиқарилган автомобиллар ҳамда уларнинг эҳтиёт қисмлари шу ерда синовдан ўтказилади. Соҳа мутахассисларининг таъкидлашича, лойиҳа Марказий Осиёда ягона бўлиб, чехиялик ва германиялик ҳамкорлар билан амалга оширилмоқда.

Лаборатория қурилиши, жиҳозланиши ва аккредитациясини Чехиядаги "EXPORTA" компанияси ўз зиммасига олган. Шунингдек, Чехия метрология институти мутахассисларини жалб этган ҳолда маҳаллий мутахассислар тайёрлашда ҳам ҳамкорликни

МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ЯГОНА

йўлга қўйиш юзасидан келишувларга эришилган.

Бугун тумандаги Жанубий автополигондан ажратилган 20 гектар майдонда қурилиш-монтаж ишлари жадал олиб борилмоқда. Лабораториянинг биринчи қисми жорий йилнинг август ойида якунла-ниши режалаштирилган. Қурилиши 2023 йилгача тўлиқ якунлаш кўзда тутилган.

Лойиҳанинг умумий қиймати 1,3 миллион АҚШ долларидан иборат бўлиб, унинг 15 фоизини "Ўзстандарт" агентлиги ҳузуридаги Республика синов ва сертификатлаштириш маркази ўз зиммасига олган, қолган 85 фоизи эса халқаро молия муассасалари

томонидан ажратилган имтиёзли кредит ҳисобидан қопланади.

Аҳамиятлиси, лаборатория Европа ҳамда Ўзбекистон техник регламентининг белгиланган талаблари асосида барпо этилади ва таҳлилий хулосалари Европа давлатлари томонидан тўлиқ олинади.

Вилоят ҳокимлиги Ахборот хизмати маълумотларига

кўра, лаборатория фойдаланишга топширилгач, нафақат энгил автомобиллар, балки қишлоқ хўжалик техникалари, оғир юк ташувчи транспорт воситалари ва уларнинг бутловчи қисмлари ҳам халқаро параметрлар бўйича синовдан ўтказилади. Асо-

ХИТОЙДА ЯНА БИР ТАБИИЙ ОФАТ

8 июнь кунги Хитойнинг саккизта провинцияси ҳамда автоном туманларида кучли ёмғир ёғди.

Мамлакат маркази ва жанубида рўй берган кучли ёғингарчилик туфайли тўққиз киши ҳалок бўлди ва беш киши бедарак йўқолди.

Шунингдек, 120 минг киши эвакуация қилинган, 900 та бино вайрон бўлган, 13 мингдан ортиқ бино шикастланган. 113,5 минг гектар экин майдони зарар кўрган.

«ҚИЧҚИРИҚ»

120 МИЛЛИОН

ДОЛЛАРГА СОТИЛДИ

"Sotheby's Life" телеграм-канали хабар беришича, "Қичқирӣқ" картинасини россиялик миллиардер, "Челси" футбол клуби ҳужайини Роман Абрамович 120 миллион долларга сотиб олди.

Мазкур картина норвегиялик расом Эдвард Мункнинг машҳур тўртта суратлари туркумига кирувчи асар эди.

Шунингдек, бу машҳур асар «экспрессионизм» рамзи ҳисобланади. Мунк ҳар тўрт картина устида 1893-1910 йилларда иш олиб борган.

«КОКАИНЛИ

БАНАНЛАР»

Нидерландия полицияси Роттердам шаҳрида бананлар орасига яширилган йирик миқдордаги кокаин партиясини фотс этди, деб хабар берди "Корреспондент".

Кокаин Эквадордан венгер компаниясига юборилган бананлар орасидан чиққан. Қўлга туширилган кокаин миқдори 2 минг 20 килограмм бўлиб, қиймати 151 миллион еврога баҳоланган.

Карантинда зериккан одамлар европага наркотикларни шу тариқа олиб кириш йўлини топишганини қаранг?...

КОРОНАВИРУСНИНГ

ТАРҚАЛИШИНИ

СУПЕРКОМПЬЮТЕР

АНИҚЛАЙДИ

Япониянинг RIKEN фан-технологиялар институти олимлари короновирус инфекциясининг тарқалиш моделини яратишди, бунда «Fugaku» суперкомпьютеридан фойдаланилди.

Яъни, суперкомпьютер ёрдамида шакллантирилган модел орқали короновирус билан касалланган инсон турли жойларда йўталганида микроскопик томчилар қандай тарқалишга жавоб олинди.

Мутахассисларнинг айтишича, олинган натижалар асосида ишлаб чиқилган тавсиялар июль ойида тайёр бўлади.

НУР-СУЛТОН ҚАЙТА

ОСТОНАГА АЙЛНАДИ

Қозғистон пойтахти Нур-Султон шаҳрининг номи қайтадан Остонага ўзгартирилади. Бу ҳақда Fishki.net "Нурсултанский просвет" газетасида эълон қилинган интервьюга асосланиб хабар тарқатган.

Эсингизда бўлса, Остона шаҳри 2019 йилда Президент Қосим-Жомарт Тоқаев ташаббуси билан Нур-Султон деб номланганди.

Интернет маълумотлари асосида

Мафтуна СУННАТИЛЛАЕВА

/Тошкент ҳақиқати/

тайёрлади

Бугуннинг гапи

Дунё ҳамжамиятини ожиз қолдираётган коронавирус пандемияси даврида ҳар бир соҳада катта-кичик йўқотишлар бўлмоқда. Бу вируснинг тарқалиши мамлакатларнинг иқтисодий, молиявий, ижтимоий, маданий соҳаларини, кўйинги, замонавий оламимизни аста-секинлик билан, битта-бир, чок-чокидан сўймоқда. Инсоният бу балон офатга фақатгина уйда қо-

либ, карантин талабларига риоя этибгина бас келиши мумкинлиги айтилмоқда. Аммо, ҳар биримизнинг шахсий эҳтиёжларимиз бор. Афсуски, хавф қаршида бўлсақда, уларнинг кўпидан воз кечолмаймиз. Мисол учун, ҳар биримиз овқатланишимиз керак. Табиийки, дўкон ва бозорга борамиз. Энди савол туғилади: "Бозорлар... хавф ўчоғи эмасми?"

БОЗОРЛАР... ХАВФ ЎЧОҒИ ЭМАСМИ?

Шу савол билан "Тошвил-бозорсавдо" уюшмасига мурожаат этдик. Икки кунлик уринишлардан сўнг телефон кўнгиригига жавоб беришди. Мутасаддилардан вилоятимизда фаолият юритаётган бозорлар тўғрисида баъзи маълумотларнигина ололдик. Бизни қизиқтирган бошқа саволлар сўроқлигича қолиб кетди... Мутасадди ташкилот билан қайта боғлана олмагач, маълумотларимиз камомадани интернет саҳифаларидан, қонун ҳужжатларидан тўлдирдик...

"Тошвилбозорсавдо" уюшмаси тизимига кирувчи жами 31 та бозор мавжуд бўлиб, улардан 16 таси деҳқон (озиқ-овқат) бозорлари, 15 таси савдо мажмуаларидир. Айни вақтда, вилоят аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан мунтазам таъминлаш мақсадида туман ва шаҳарлардаги эпидемиологик ҳолатга қараб, 14 та деҳқон бозори фаолият юритиб келмоқда.

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ САВДОСИГА РУХСАТ БОРМИ?

Республика махсус комиссиясининг тегишли қарорлари асосида коронавирус инфекциясини аҳоли ўртасида тарқалишининг олдини олиш чоралари доирасида мулкчилик шаклидан қатъи назар, вилоятдаги ноозиқ-овқат маҳсулотлари савдосига мўлжалланган барча бозорлар ва савдо комплексларининг фаолияти тўхтатилган эди. Бугунги кунда карантин даврида ўрнатилган (фуқароларнинг

ортиқча ҳаракатланиши ва тўпланишининг олдини олиш, ижтимоий масофаланиш, мунтазам дезинфекция тадбирлари, шахсий ҳимоя воситаларидан қатъий фойдаланиш каби) талабларга риоя этилишини таъминлаган ҳолда, вилоятдаги 5 та қурилиш материаллари ва ашёлари савдосига ихтисослашган бозорлар фаолияти қайта тикланди.

БҲОМ БОЗОРЛАРИ ОЧИЛАДИ

Хабарингиз бор, Республика махсус комиссиясининг қарори билан карантин чоралари босқичма-босқич юмшатишмоқда. Қарорга кўра, 15 июндан бошлаб "яшил" ва "сарик" ҳудудларда буюм бозорлари фаолиятига рухсат берилди.

Оҳангарон шаҳар деҳқон бозори раҳбари Хусан Каримовнинг

айтишича, тумандаги тадбиркорлар билан онлайн мулоқот ўтказилиб, карантин қоидалари тушунирилган ҳолда, буюм дўконлари очилишига рухсат берилмоқда. Бунда буюм бозорлари доимий равишда дезинфекция қилиниши, кириш-чиқиш жойлари пирометрлар, антисептик воситалар ва дезинфекцион "тўшак"лар билан жиҳозланиши, сотувчилар

ва харидорлар тиббий ниқоб ва тиббий кўлоқлардан фойдаланиши, ижтимоий масофани сақлаши, шунингдек, ҳар бир фуқаронинг

тана ҳароратини ўлчаб, 37°C ва ундан юқори бўлган, инфекция аломатлари сезилган ҳамда тиббий ниқобда бўлмаган ҳолларда бозорлар ҳудудига киритмаслик чораларини кўриш талаб этилади.

АМАЛДАГИ ВАЗИЯТ

Афсуски, коронавирус инфекциясининг бозорларда тарқалиши билан боғлиқ хавф ҳануз юқориликда қолмоқда. Кузатишларимиз ва вилоятимиздаги туман ҳамда шаҳарлар аҳолиси билан ўтказган сўровимиз натижасида шундай хулосага келдик.

Олмаликлик фуқаро Вилоят

Оқиловнинг айтишича, бозорда бемалолгарчилик: икки метрлик масофа сақлашнинг имкони йўқ, баъзан...

Оҳангарон шаҳридаги "Берёзка" савдо мажмуасида эса, ниқобсиз савдо қилаётган сотувчиларни учратдик. Маҳсулотларнинг устки қисми ҳам ўралмаган. Бозор масъуллари бу ҳолатга изоҳ беришолмади, чунки, "Берёзка" уларнинг ваколати доирасидан ташқаридаги жой эмиш.

Бозорда одам жуда кўп, камига аксарият кишилар фарзандларини ҳам етаклаб олишган. Кўплар карантин қоидаларига жиддий қарашмаяпти. Қарс икки кўлдан чиқади. Аввало, фуқароларнинг ўзлари карантин талабларига риоя этишлари ва сотувчилардан ҳам шуни талаб қилишлари лозим.

Ҳар биримиз ўзимиз, оила аъзоларимиз, атрофимиздагилар саломатлигига жавобгар эканимизни унутмайлик!

Мадина АБДУСАМАНОВА
Тошкент ҳақиқати

ОЛМАЛИК: КАРАНТИНДАН СЎНГ ИҚТИСОДИЙ ТИКЛАНИШГА ҚАНЧА МУДДАТ КЕРАК?

Олмалик шаҳридаги 44 та маҳаллада истиқомат қилувчи 36 минг 556 та оила ўрганилганда, карантин даврида ишсиз қолган, чет давлатлардан қайтиб келган фуқаролар ҳамда боқувчисини йўқотган, кўп фарзандли оналар аниқланди. Рақамларда кўрсатсак: 1 минг 478 та (45 фоиз) муҳтож оила, вазият сабаб, вақтинча ишсиз қолган 1 минг 39 нафар фуқаро қайд этилди. Шундан, 439 таси камбағал тоифадаги оилалардир.

Шаҳар Аҳоли бандлигига кўмаклашиш марказининг маълумотларига кўра, ҳозирда 81 минг 800 нафардан зиёд иш билан банд аҳолининг рўйхати шакллантирилган. Карантин даврида меҳнат таътилига чиққанлар 1 минг 519 нафарни (2 фоиз), шундан масофадан (онлайн) ишлаётганлар сони 1 минг 691 (3 фоиз) нафарни,

корхоналар вақтинча тўхташи ва бошқа сабаблар билан ишсиз қолганлар сони 3 минг 965 нафар (5 фоиз)ни ташкил этаяпти. Бундан ташқари, норасмий ишлаётган ҳамда меҳнатга лаёқатли-ю, аммо, ишсизлар ҳам бор. Шу сабабли, кўплаб фуқаролар ишсизлик нафақаси сўраб мурожаат қилишмоқда. Ҳозирда кўплаб аризалар қаноатлантирилди.

БЮДЖЕТ ТУШУМЛАРИ КЕСКИН КАМАЙДИ

Пандемия шаҳар иқтисодиёти тармоқларига сезиларли таъсирини кўрсатди. Апрель ойида жами бюджет тушуми 11,5 фоизга камайди. Масалан, биринчи чорақда, нотариус, ФХД, паспорт бўлимлари томонидан ундирилган давлат божидан бюджетга ойига ўртача 0,47 млрд. сўм маблағ тушган бўлса, апрель ойида тушум 0,03 млрд. сўмни ташкил этган. Яъни, 7,6 баробарга камайди. Мавжуд тадбиркорлик субъектларининг 1 минг 67 тасидан 305 тасининг фаолияти вақтинча тўхтатилди. Бундан ташқари, шаҳардаги 100 га яқин умумий овқатланиш шаҳобчалари ишини тўхтатди. Уларнинг аксарияти хизмат кўрсатиш услубини ўзгартириб, таомларни етказиб бериш режимида ўтди. Шунга кўра, тахлиллар умумий овқатланишдан тушадиган тушумлар 98 фоизга камайиб кетганини кўрсатмоқда. Шунингдек, коммунал хизматлар, савдо ва транспорт соҳасидаги кўрсаткичлар ҳам мартта нисбатан апрель, май ойларида кескин тушиб кетди.

КРЕДИТ ТАЪТИЛЛАРИ ИНҚИРОЗГА ЕЧИММИ?

Деярли ҳар бир оила "иқтисоди"га кириб борган кредитлар ва уларни қайтариш билан боғлиқ вазиятлар ўрганилганда, карантин даврида банклар томонидан кредит таътиллари берилганини алоҳида қайд этиш жоиз. Хусусан, Олмалик шаҳрида ҳам 326 та тадбиркорлик субъектига берилган 17,2 млрд. сўм, шунингдек, 14 минг 171 та жисмоний шахсга берилган 22,2 млрд. сўмлик кредит қарздорликларини қайтариш муддатлари узайтирилди. Бундан ташқари, солиқ таътиллари берилгани ҳам иқтисодий инқирозни юмшатишга қаратилган чоралардан биридир.

— Очиғи, пандемиянинг узоқ вақт давом этиши натижасида бундай чоралар ҳам самарасиз бўлиши, фуқароларнинг қарзлари янада ортиб кетиши мумкин, — дейди Олмалик шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Н. Қуддусов. — Муаммони тан олишни истамган айрим ривожланган давлатлардан фарқи ўлароқ, юртимизда бутун бошли соҳалар музлатилган ҳолатда ҳам, одамлар яшашлари, иш жойларини йўқотмасликлари учун имкон қадар молиявий қўллаб-қувватланапти. Албатта, давлат ҳаммага ёрдам бера олмайди. Лекин "оптин ўрталик"ни топиб, вазият ўнгангунча қийин аҳволга тушиб қолган оилаларга вақтида ёрдам берилаяпти.

ГЛОБАЛ ТАҲДИДГА ЖАВОБ

Карантин даври тугаганидан сўнг иқтисодий тикланиш қанча давом этиши мумкинлиги бўйича халқаро тажриба ўрганилганда, Ўзбекистонда пандемиядан энг кўп зарар кўрган соҳалар тикланишига ўртача 3–12 ой керак бўлар экан. Бунда, туризм, хизматлар ва чакана савдо ҳамда йўловчи ташиш соҳаларида иқтисодий фаоллик нисбатан секин тикланади, деган фикрлар билдирилаяпти.

Аммо, давлатимиз раҳбари томонидан коронавирус пандемиясининг кенг тарқалишига қарши курашиш ҳамда иқтисодий

барқарорлиқни таъминлаш борасида қабул қилинаётган қатор фармон ва қарорлар кўплаб соҳалардаги инқирозларнинг олдини олишга хизмат қилаётганини кўриб турибмиз.

Тўғри, биз касалликни ҳали енгмадик, иқтисодий фаолликни ҳам тикламадик. Секин-аста барқарор ҳаётга қайтампиз, энг муҳими, бутун жаҳонга таҳдид солаётган инқирозга муносиб жавоб қайтара олаёймиз.

Марғуба СУЛТОНОВА

ВИРУСДАН ҲЕЧ КИМ ҲИМОЯЛАНМАГАН.
ЎЗИНГИЗ ВА ЎЗГАЛАР СОҒЛИҒИНИ
САҚЛАШ УЧУН КАРАНТИН ҚОИДАЛАРИГА
РИОЯ ҚИЛИНГ!

УЙДА ҚОЛИНГ!

Сирасини айтганда, инсоннинг табиатга бўлган салбий муносабати коронавирусдек офатнинг ер юзи бўйлаб шиддат билан тарқалишига олиб келди. Негаки, бу ҳолат истаймизми-йўқми, шаҳарларнинг ҳаддан ташқари кўпайиб кетиши, хиёбонлардан бошқа мақсадларда фойдаланиш, шунингдек, транспорт воситалари сонининг ортиши билан боғлиқ. Шу боис,

бугунги кунда ҳимоя ниқобларини мунтазам равишда тақиб юриш ва бир марта ишлатиладиган кўлоқлар ва санитария воситаларидан кенг фойдаланиш, ўзаро алоқа пайтида масофани сақлаш, кўпларни тез-тез ва яхшилаб ювиш, ҳаракатланиш эркинлигини чеклаш ва масофада ишлаш масалалари дунё бўйлаб долзарблик касб этиб турибди.

ПАНДЕМИЯ МУЗЕЙЛАРНИ ҲАМ "МУЗЛАТДИ"

Бироқ улардан фойдаланишнинг инновацион ечимлари ҳам бор

тон маданият вазирлиги ихтиёрига ўтказилган. Музейда зоология ва ботаника, геология ва география, илмий-маърифий фонд ва жамғарма бўлимлари мавжуд. Музей кўргазма залларидан Ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши, органик дунё эволюцияси, одамнинг пайдо бўлиши, республика табиати ва унинг бойликлари, улардан оқилона фойдаланиш тўғрисида кўплаб табиий экспонатлар, коллекциялар ва

кўргазмалар материаллар жой олган.

Музейда жами 372 минг 21 та экспонат мавжуд. Музей фондида 400 мингдан ортиқ намуна бор: шу жумладан, 300 мингдан ортиқ ҳашаротни ўз ичига олган Ўрта Осиёда энг йирик энтомология фонди, минг вақар гербарийдан иборат ботаника фонди ҳамда зоология ва география матери-аллари фақатгина Ўзбекистон олимлари ўртасида эмас, бал-

Бугунги пандемия шароитида Ўзбекистон давлат табиат музейи фаолиятини ривожлантиришда виртуал технологиялар имкониятларидан самарали фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади. Шу жиҳатдан музейлар инфратузилмасини халқаро стандартларга мувофиқ тақомиллаштириш орқали кўрсатиладиган хизматларнинг интерактивлигини ошириш керак. Шунингдек, "smart" — технологияларни (ахборот дўкончалари, 3D визуализация ва голограмма, QR-кодлар, чет тилларидаги электрон гидлар ва ҳоказолар) жорий этиш, аҳоли, энг аввало, ёш авлод учун мўлжалланган, инновацион ахборот технологияларини кенг жорий этиш ва музей экспонатларини кўриш имконини берадиган инфратузилмани яратиш бугунги куннинг долзарб вазифаларидан ҳисобланади.

Улугбек ТУРСУНОВ,
Ўзбекистон давлат табиат музейи директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари

Пандемия бутун дунё бўйлаб одамларнинг турмуш тарзини ўзгартирди, ҳам иш жадвалига, ҳам инсонларнинг бўш вақтларига жиддий таъсир кўрсатмоқда. Масалан, Европанинг кўплаб давлатларида пандемия сабаб турли даражадаги музейлар молиявий муаммоларга дуч келди. Айниқса, дунёдаги табиат музейлари бугунги кунга келиб жиддий зарар кўрмоқда. Шу сабабли, ҳозир музейлар фаолиятини давлат томонидан ҳимоя қилиниши ва молиявий қўллаб-қувватланишига ҳар қачонгидан ҳам эҳтиёж кучли.

Шу ўринда Ўзбекистон давлат табиат музейи тарихига қисқача тўхталиб ўтсак.

Ўзбекистон давлат табиат

Саид Аҳмад таваллудининг 100 йиллигига

Ургутда адир тепасидаги Наерўз байрами ўтказиладиган ялангличка чиқадиган тик сўқмоқ ёнбошида бир қабр бор. Андак тўхтаб, унга эътибор беринг. Бу жангчи, қаҳрамон отнинг қабри. У фронтда яраланган эгасини олиб кетаётган санитар вагони орқасидан югуриб, поезд тезлаб кетганда етолмай, йўлда қолиб кетган. Неча ойлаб тоғ-тошлардан, дарёлардан ўтиб, чўлларда саргардон бўлиб, охири Ургутни топиб келган.

Бу вафодор от эгасини кўриш илнжиди ойлаб Самарқанд вокзалидаги поездларни бошдан-оёқ айланиб чиқади. Ўзига таниш санитар вагонни тополмай, келгуси поездни кутади. Ургут билан Самарқанд оралигида қатнайвериб, тўққари емирилиб, юришга имкон бермай кўяди. У охири қадрдон чавандозга илҳақ бўлиб жон беради.

1960 йилда кончилар тўғрисида бирон нима ёзиш ниятида Оҳангаронга бордим. Юз метрча чуқурликдаги шахтага тушганимда гаройиб воқеага дуч келдим. Бу воқеа мени хали-хали ларзага солади. Илгари бошимга қора кунлар ёлганда Жезқозғон мис конлари шахталарида ишлаганман. Ер қатридаги бунақа ҳаёт менга таниш эди. Боя айтганим – мени ларзага солган нарсаси – кўмир қонида 17 йилдан бери ёруғлик кўрмай, тоза ҳаводан нафас олмай яшаётган эди.

Бу от кир биринчи йили фронтга жўнатилади, икки йил жанг қилади. Яраланган отлар қатори «брак» қилиниб, кўмир конлари бошқармаси ихтиёрига юборилади. Шу тарика у фронтдош дўстлари билан Оҳангаронга келиб қолади. Ўша пайтларда электр қувватининг етишмаслиги туфайли техникани ишлатиб бўлмасди. Электр қуввати фақат шахта ичини ёритиш ва ҳавони тозаловчи вентиляторни айлантиришга зўрга етарди. Отлар ер тагига туширилди. Кўмир қувватли вагончаларни тортиш шулар зиммасига тушди. Яраси битиб, асил ҳолига келган от исён кўтариб, юк тортмай кўйди. Шунда ер устидан бир яхуди моп дўхтири тушиб, уни ахта қилиб кўйди. Ана шундан кейин у ювощи тортди, итоатли бўлиб қолди. Кўп отлар ҳаво етишмаслигидан, оғир меҳнатдан бирин-кетин ўла бошлади. Кўмир қувватли вагончаларни тортиб келтирилгандан кейин отлар керак бўлмай қолди. Улар ишдан озод қилиниб, ер бетига чиқазилди. Аммо, ёруғличка чиққан, қорачиклари кенгайиб кетгандан кучли ёруғличка чидамай, ҳаммаси кўр бў-

Шу кунларда мамлакатимиз бўйлаб Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмаднинг 100 йиллиги нишонланмоқда.

Саид Аҳмад том маънода халқ ёзувчиси эди. Юртимизда унинг асарлари кириб бормаган хонадон бўлмас керак. Ҳар бир китобни севган инсон борки, Саид Аҳмад асарлари-

дан баҳра олади. Севимли ёзувчимиз, айниқса, ҳаётимиздаги айрим камчилик ва нуқсонларни ўзига хос ўткир сатирик ҳикоялари, ҳажвий пьесалари билан очиб ташларди. Биргина «Келинлар қўзғолони» комедияси дунёнинг 14 та мамлакатидеда саҳналаштирилиб, катта муваффақият билан намойиш этилган.

Элимиз ардоғидаги суюкли адибимиз ўзининг ўлмас асарлари, ибратли ҳаёти, дилбар сўхбатлари билан доимо хотирамизда сақланиб қолади.

Қуйида адибнинг ҳаётини ҳикояларидан бирини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

либ, бадбўй, ифлос ҳавога ўрганган ўпкалари тоза ҳавога дош беролмай қолди. Шахтада қолган уч-тўрт от ҳам ўлиб кетди. Фақат шу биргина от ҳаётини ер қаърида яшайпти.

Бошимдаги каска чирогини отга тушираман. У жимгина тураверади. Менга ҳамроҳ бўлган кон муҳандисига қарайман.

– Буни нима қилмоқчисизлар? Юқорига чиқазилса кўр бўлиб, ўлиб кетади. Бечора шу ерда яшайверади?

– Бошқа илож йўқ. Худо қанча умр

лари, тепадан ёмғирдек қуйилаётган сувларнинг шовқини, сув тортаётган насосларнинг тинимсиз гувиллаши, пармаларнинг пулемёт товушини эслатувчи овози, улар кўчирган кўмир харсанларининг пастга қарсиллаб тушишдан ҳосил бўлган момақалдиқдек ваҳимали товуши мени доводиратиб қўйди, қулоқларим битиб, чиқиш жойига келдим.

Ҳамроҳим юқорига чиқиб кетган экан. Лифтчи чол аҳолимини кўриб, темир курсини мен томон суриб қўйди.

– Бирпас дам олинг. Анча уриниб қопсиз. Шахтага биринчи тушган одам шунақа эсанкираб қолади.

Ўтирдим. Икки кўзим отда. Унинг бадани ҳаракатсиз эди. Ер бетидеги

От ўз чавандозининг оламдан ўтганини сездимикин? Унинг хўрсиниши, кўзида мўлтираган ёш балки шундандир? У жониворлик ҳиссиёти билан фожиани олисдан туриб сезган бўлиши мумкин.

Бу руҳий ҳолат, бу эрк соғинчи менга таниш.

Йигит ёшим барқ урган, уйланиб, ҳаёт наъзасини сураётган, ёниб ижод қилаётган пайтимда мени зиндонга ташлади. Ёруғ тушмайдиган, ташқаридан тик этган товуш келмайдиган яқка зимистон хонада (одиночкада) ётганимда худди шу отта ўхшаб кўрган-кечирганларимни эслаб ўтирдим.

Қизиқ, негадир фақат баҳор пайт-

юкини енгил қилдим, узогини яқин қилдим. Ўзимни инсоннинг дўсти дегандим... Ҳайронман. Олис юртларда жангларга кирдим. Одамлар менга ўқ узди. Яраланиб, узок юртлардан ватан деб билган манзилга етиб келдим. Мана, кўриб турибсан, ўша соғиниб келган ватанда офтоб кўрмай турибман...

– Биламан, биламан, жонивор. Халқлар отаси ҳўлу қуруқчи баробар ёндирган эди. Сендан бирон зурриёт қолмадими? – деб сўрайман ундан.

У бош чайқайди.

– Мени бундай бахтдан мосуво қилганлар...

ёнгинасига келиб, машинани тўхтатдим. У эшикни очиб, Ангренга олиб кетишимни сўради. Олиб кетдим. У менга икки-уч марта қараб олган:

– Сизни танийман, биродар, – деди. – Эсингизда борми, ўттиз етти йил олдин сизни шахтага олиб тушгандим.

Тасодифни қаранг, шунча йилдан бери ҳаёлимни банд қилган одамни топдим. Ундан шошиб сўрадим. «Эсингиздами, ҳу, шахтадаги от? У нима бўлди?» дедим.

У икки бир изтироб билан, паст овозда: «Ўлди», деди.

– Сиз келиб кетганингиздан бирон йил ўтиб, жонивор қазо қилди. Жасадини Жигаристондаги фронтчи дўстлари дафн қилинган жойга кўмди. Жуда баҳаво жой. Баланд адир пойида. Кон ветеранлари маслаҳатлашиб, шу отларга ёдрорлик ўрнатмоқчи бўлди. Бироқ ўзиниз биласиз, Жигаристон воқеасини бутун дунё билиб кетди. Бемаҳал келган ёмғир селга айланиб кўприкларни бузди. Дарахларни кўпорди. Адирнинг таги нам тортиб, сурила бошлади. Охири ўпирилиб, одамларнинг уйларини босди. Эҳ-ҳе, қанча одам тупроқ тагига қолди. Ушанда отларнинг мазори ҳам тупроқ тагига қолиб кетди.

Бу гапдан инграб юбордим. Тақдирни қаранг, бу бахти қора отнинг ўн етти йил ер тагига яшагани, ер тагига жон бергани камлик қилгандек, қабри ҳам ер тагига қолиб кетибди. Ўзи айтгандек, «ватанини топибди».

Ҳамроҳимни Ангренга қолдириб, тоғ томон кетдим. Ёмғир тинган, лекин тоғ бошида булутлар гўжон ўйнади. Довонга кўтариламан. Ёнбағирларда уюр-уюр йилқилар ўтлаб юришибди. Улар орасида мен билган отнинг зурриёти йўқ. У дунёдан ном-нишонсиз кетган...

«От кишнаган оқшом» қиссасининг сўнгги сатрларини ёддан ўқийман: «Аё Тарлон, сен менинг акамсан. Ука деса дегулик мендайн уканг бор... Аё Тарлон, сен менинг қиёматлик биродаримсан, қиёматлик...»

Бу сўзлар инсоннинг энг яқин дўсти, вафоли жўраси – от шаънига айтилган мадҳу таронадир.

От билан сўхбат

берган бўлса шу ерда поёнига етказди.

Ўз ўлимини сокин, итоат билан, исенсиз кутаётган бахтсиз жониворга қараб юракларим зиркираб кетди.

Қанчалар раҳмсиз бўлиб кетганимиз-а, дейман ўзимга ўзим. Динга қарши тинимсиз ташвиқотлар ўз ишини қилмаётганимкин? Дилимиздан имон кўтарилмаётганимкин? Наҳотки, Худонинг унутайдиган? Йўқса, бу шафқатсизлик бизга қайдан илашади?

Қамоқ лагерларида умрини ўтказётган маҳбуслар уйини, бола-чақаларини соғиниб мушук боқишарди. Ўзлари тўймаган овқатдан олиб, мушукларга беришарди. Лагер сиёсий раҳбари шу мушукларни қолга солиб, олов гуриллаб ёнаётган новойхона печига ташлаганини кўрганман. У алангада жиганак бўлиб ёнаётган мушукларни завқ билан томоша қилганди. Бу шафқатсиз одам ибодат қилаётган насронийларни, намоз ўқиётган мусулмонларни аямасдан калтакларди. Бу хил шафқатсизликлар ўшанақа имонсизлардан ўтмаганимкин?

Шундай изтиробли ҳаёллар билан отдан узоқлашдим.

Гоҳ эмаклаб, гоҳ букилиб, вагончаларга, электр симларга тегиб кетишдан қўриқиб, минг бир хавотир билан шахта йўлларини айланиб чиқдим. Тепада ким билсин, неча миллион тоннали ер қатлами. У тинимсиз қисирлайди. Ҳар бири уйдек-уйдек келадиган кўмир харсанларининг дарзидан курум тўкилади. Вагончаларнинг тарақа-туруқ товуш-

отлар танасига қўнган пашшаларни думи билан ҳайдайди. Думи етмаган жойларига қўнганларини терисини дириллатиб учуриб юборади. Бу жойда на пашша, на чивин бор. У отнинг ўзи эмас, гўё ҳайкали эди.

От ҳам ўйларимдан, дейман ўзимга ўзим. Кўрган кўнларини эслармикин? Толстой ҳам, Айтматов ҳам от ўйлаш, эслаш қобилиятига эга жонивор, деган. Шундай бўлса, бу от ҳам болалигини эслай олади. Шаталоқ отиб яйраган яшил яйловини, онасининг тўлиб, тирсиллаб турган елинини боши билан туртиб-туртиб ийдирганларини, илиқ, хушбўй она сутини мириқиб эмганларини эслаётгандир. Чақмоқ чақиб, момақалдиқ гўмбурлаб, ёмғир қўйганда онасининг иссиқ пинжига суқилганларини хаёлидан ўтказайтандир. Авжи гўнон бўлган пайтида рақибларини доғда қолдириб, қўнгили хушлаган сулув биани эрғаштириб, уор орасидан қолибона олиб ўтган пайтларини наҳотки эсламас!

От хўрсинса, кўзидан ёш оқса бир фалокат юз беради, эгаси ўлади, дейишади. Хўрсинган отни албатта сўйиб юборишади.

1952 йили шу отнинг кўзидан мўлт-мўлт ёш оққанди. Ним қоронғи шахтада буни ҳеч ким сезмаганди.

Ўша йили олис Жезқозғон қонида мис харсанларини кўчирадиган маҳбуслар орасида бир маҳбус, собиқ қаҳрамон, отлик аскар Эрмат чавандоз оламдан ўтди. Мис тўзонлари унинг ўлкасини чиритган эди. Эрмат чавандоз умрини ватан хоини деган «уновон» билан якунлади.

От хўрсинса, кўзидан ёш оқса бир фалокат юз беради, эгаси ўлади, дейишади. Хўрсинган отни албатта сўйиб юборишади.

ларини эслардим. Ўрик гуллаган, шаббода шафтоли гулларини тўзгитарди. Мажнунотларнинг узун яшил сочлари янги уйғонган майсаларнинг бошларини силарди. Жаннатга бермагулик ўзбек боғларида баҳор бир неча ҳафталик меҳмон эди.

Шу ганимат, кейин ҳеч қачон қайтиб келмас дамлари қоронғу зиндонда ўтказиш нақадар аянчли, нақадар армонли...

Шу тоғда, ер тагига от ўйлапти, мен ўйлапман.

От яшил яйловларни кўрапти. Она бағрида яйраганларини эслапти. Мен биринчи китобим чиққан, қувончим оламга сиғмас бахтиёр дамлари кўз юмиб хотирамда жонлангиряпман.

Беихтиёр отга қарайман. У ҳамон бош экканча лоқайд турарди.

– Э, биродар, не гуноҳинг бор эдики, сени шу алпозга солишади?

От тилга киргандек бўлди: – Менда қандай гуноҳ бўлсин. Бир бебабон жониворман. Одамларнинг

Кўксимда бир дунё ғам билан ер бетига чиқиб кетдим.

Осмон кўм-кўк, уқардек оппоқ булутлар беозор сузади.

От пастда, қуёшсиз, ойсиз, юлдузсиз маконда мунг тўла кўзларини юмганича қора тақдирини поёнига етказиш учун зимистонда қолди. Ўттиз етти йилдики, уни эсламан. Баъзан у тушларимга қиради. Бирон ерда от кўрсам шу ғариб, бахти чопмаган жонивор эсимга келади. Шундай пайтларда дохий «падарни бузруқворимиз»га қарата: «Зулмингни, жабрингни тортмаган ким қолди? Одамларга қилган зулмингни каммиди, жониворларни ҳам бахти қора қилдинг-ку!» деган бир нидо ич-ичимдан отилиб кетади.

Ўтган йили водийга машинада кетаётганимда ёмғир қўйиб юборди. Олмалик йўлидан Оҳангарон томон бўрилишда ҳассага таянган бир кеска одам ёмғирда ивиб, ўтган-кетган машиналарга қўл кўтариб, олиб кетишларидан умид қилиб турарди. Унинг

«ҚАНОАТДА САИДА ФИЛЧА БЎЛУРМИ, ҲАЙ-ҲАЙ...»

«Ўзбекино» Миллий агентлиги «Сабура садоқат» деб номланган беш қисмли сериални яратиш ва намойиш этиш бўйича махсус лойиҳани амалга ошириш ташаббуси билан чиқди.

Сериал Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Саид Аҳмад таваллудининг 100 йиллик юбилейига бағишлаб мамлакатимизнинг унта телеканалида эфирга узатилади. Киносериал 1950-1955 йилларда

ёзувчи ва унинг рафиқаси ҳаётида юз берган воқеаларга асосланган. Ёш оиланинг ёрқин умидлар ва улкан режаларга тула бахтли ва бегубор ҳаёти бир онда остин-устун бўлиб кетади. Саид Аҳмад ҳибсга олинади.

«Отамнинг 100 йиллик юбилейларига атаб суратга олинган ушбу сериал Ўзбекистон телеканалларида намойиш этилишидан бағоят хурсандман...»

Энди бош қаҳрамонларнинг ҳаёти қандай кечади, уларни қандай синовлар кутиб турибди, тақдир уларнинг муҳаббатини қандай синаяди? Сериални томоша қилиб, бу саволлар-

нинг барчасига жавоб топасиз. «Аввалига «Саид билан Саида» фильмида, сўнгра «Сабура садоқат» сериалида акс этган воқеалар ҳақиқатан ҳам Сталин қатлонининг оғир йилларида ота-онам – Ўзбекистон

халқ ёзувчиси Саид Аҳмад ва шайра Саида Зуннунованинг ҳаётларида юз берган. Фильмга отамнинг автобиографияси қиссалари, онамнинг кундалиқлари ҳамда уларнинг бир-бирларига йўллаган мактублари асос

қилиб олинган. Ота-онамнинг ҳаёти ва ижоди билан боғлиқ барча қўлёмалар, ҳужжат ва хатлар уй архивимизда авайлаб сақланмоқда.

Отамнинг 100 йиллик юбилейларига

олинган ушбу сериал Ўзбекистон телеканалларида намойиш этилишидан бағоят хурсандман», – деб изоҳ берди сценарий муаллифи, Саид Аҳмаднинг қизи Нодира Хусанжўева.

Дарҳақиқат, «Саид билан Саида» фильми асосида яратилган сериал телетомошабинларни ўша тарихий даврга, ижод ва илҳом муҳитига етаклайди. Севги, хиёнат, пушаймонлик, кечирим-

лилик, садоқат, эзгулик – томошабинлар фильм уларнинг кўнглидан ўтган барча кечинмаларни ҳис қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис:
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ
ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Ғайрат
ШЕРАЛИЕВ

Тошкент вилояти Ахборот ва оммавий коммуникациялар бошқармасида 2011 йил 12 январда 03-001 рақами билан рўйхатга олинган. Нашр кўрсаткичи – 205. Буюртма Г-643. 12 073 нусхада чоп этилди. Ҳажми – 2 табоқ. Офсет усулида босилди. Қўғоз бичими А-2. Баҳоси келишилган нархда.

Кабулхона: (71) 233-64-95
Бош муҳаррир ўринбосари: (71) 233-70-10
Масъул котиб: (71) 233-90-82
Бўлим муҳаррирлари: (71) 233-38-23, (71) 233-48-08
Эълолар ва ҳисоб-китоб бўлими: (71) 233-54-10

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва Тоҳир Маҳмуджўев томонидан саҳифаланди. «ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма-хонасида босилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Электрон почта: toshkenthqiqati@mail.uz // tt-tp@inbox.ru

Манзилимиз:
111500, Нурафшон шаҳри, Тошкент йўли кўчаси, 90.
Тошкент шаҳридаги офисимиз:
100000, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади.

Навбатчи муҳаррир
Кумуш
ЭГАМБЕРДИЕВА
Назоратчи мусоҳиҳ
Аллома АЗИЗОВА
Навбатчи
Равшан
БАЙЖАКОВ